1. ÜNİTE

Sözcükte Anlam

T.8.1. DİNLEME/İZLEME

T.8.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.8.2. KONUŞMA

T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.3. OKUMA

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

T.8.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.8.4. YAZMA

T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri ve deyimleri kullanır.

Süper

TEST - 1

SÖZCÜKTE ANLAM

1. I. Sen yine de ne olursa olsun iyilik yap, denize at.

II. Onunla tatlı bir yaz günü sahilde karşılaşmıştık.

III. Annem testleri bitirmediğimden bana çok kızgın.

IV. Güzel, herkes tarafından farklı algılanmaktadır.

Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerinin sayılarını gösteren aşağıdaki grafiklerden hangisi doğrudur?

A)
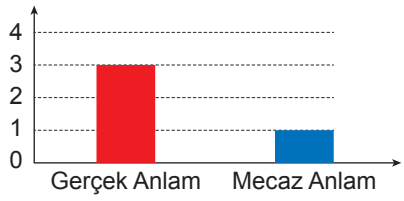

B)
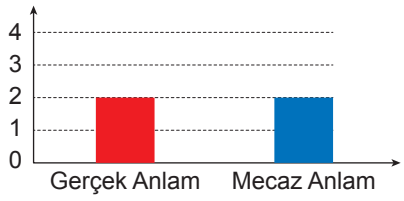

C)
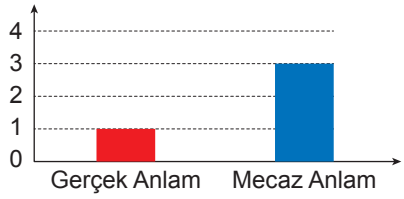

D)
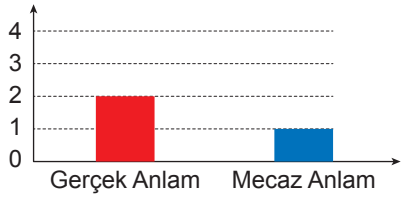

2.

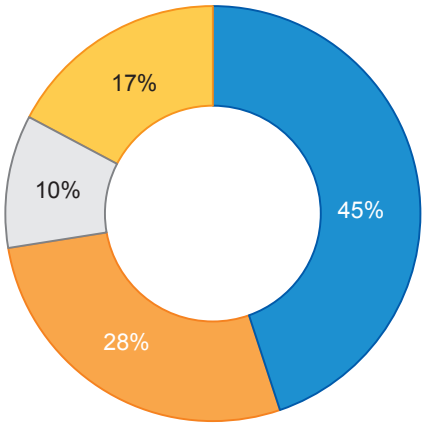

Dedemle bahçesindeki ağaçların, kökü geçmişe dayanan arkadaşlıkları vardır.

Ünlü şair, genel tarzı olarak eleştiri maksadıyla kaleme aldığı yazıda ölçüyü biraz kaçırmış sanki.

Masal, okuduğu her yazıdan kendisine faydalı olacak bilgileri ısrarla ajandasına kaydederdi.

Kanalın uzun süre kapalı kalmasına neden olan yük gemisi uzun uğraşlar sonucu kurtarıldı.

Selin Öğretmen, yaptığı sınavda aldıkları puanlardan hareketle öğrencilerini sınıf içi yüzdelik dilimlere göre gruplara ayırmıştır. Sınavda en çok yanlışın terim anlam konusundan olduğunu tespit edince ek bir çalışma planlamıştır. Gruplardan, bir sözcüğü terim anlam özelliği taşıyacak şekilde cümlede kullanmalarını istemiştir.

Buna göre hangi yüzdelik dilime giren öğrencilerin grubu doğru cevabı vermiştir?

A) %10 B) %17 C) %28 D) %45

3.

Tek sözcükle anlatılabilecek bir kavramın birden fazla sözcükle, genellikle ad veya sıfat tamlaması şeklinde anlatılmasına dolaylama denir. Örneğin; beyaz cam (televizyon), ormanlar kralı (aslan), derya kuzusu (balık), yavru vatan (KKTC) vb. ifadeleri birer dolaylamadır.

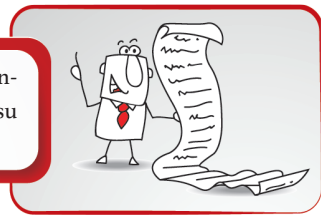

Aşağıdakilerin hangisinde bunu örneklendirecek bir kullanım bulunmamaktadır?

A) Beyaz perdeyi bu hafta yıpranmadan temizlensin diye çamaşırhaneye gönderdim.

B) Zamanı gelince herkesi bindirip tahtadan bir ata, uğurlayacak en çok sevdikleri.

C) İnsanın insanlığa yönelik bu zulmü, yeri göğü yaratan için artık sona ermelidir.

D) Ülkemizin güneyinde yanan ciğerlerimiz bacasız sanayimize de oldukça zarar verdi.

4. Aşağıda "daha" sözcüğünün TDK Genel Türkçe Sözlükte yer alan anlamları verilmiştir.

daha

1. *zarf* Henüz
"Anne leylek, bir serseri kurşunla daha o sabah ölmüştü." **- İhsan Oktay Anar**

2. *zarf* Var olana, elde bulunana ek olarak:
"Bir kızım daha olsaydı adını Meliha koyardım." **- Peyami Safa**

3. *zarf* Kendisinden sonra üçüncü kişi iyelik eki alan bir sıfatla birlikte sözü edilen konuda en önemli durumu belirtmek için kullanılan bir söz:
Daha kötüsü treni de kaçırdık.

4. *zarf* Bunun dışında:
"Daha neler yapacaktım fakat bırakmadılar, bırakmadılar." **- Abidin Dino**

Pelin Öğretmen, öğrencilerinden verilen kelimeyi anlamlarına uygun olarak bir cümlede kullanmalarını istemiştir. Öğrencilerinin örnek cümleleri şu şekildedir:

Salih: *Tüm bu yaşadıklarımın daha beteri vardır diye hep susmakla avundum.*

Tuba: *Bütün gayretimiz geleceğimize daha yaşanası bir dünya bırakmak için.*

Sena: *Denizler daha coşkun olsun isterim, kuşlar daha özgür uçsunlar.*

Aykut: *Hikâye biter mi hiç, birbirine hasret onca sözcüğüm varken daha.*

Dilek: *Aslına bakarsanız şu yaptığımız işin daha zoru bizi bekliyor olabilirdi.*

"Daha" **sözcüğünün öğrencilerin cümlelerindeki anlamları ikişerli gruplandığında hangi öğrencinin cümlesi bu gruplamanın dışında kalır?**

A) Sena B) Dilek C) Aykut D) Tuba

5.

Genel ve özel anlam ifadeleri, sözcüklerin karşıladıkları kavramların kapsamıyla ilgilidir. Bir sözcük kendi türünden birden fazla kavramı kapsıyorsa genel anlamlı, yalnızca bir varlığı karşılıyorsa özel anlamlı olarak değerlendirilir. Ayrıca bir sözcük cümledeki kullanımına göre özel ya da genel anlamlı olabilir. Sözcüklerin sıralanmasına gerek yoktur.

Örneğin;

- varlık > canlı > insan > sanatçı > yazar > erkek yazar > Ömer Seyfettin (genelden özele)
- Kitap, kültürlerin koruyucusudur. (genel anlam)
- Bu kitap, okuyucularca çok beğenildi. (özel anlam)
- Benzin yeniden zamlanarak petrol ürünlerinin en pahalısı oldu. (özelden genele)

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde farklı yönde bir anlatım vardır?

A) Birçok sanatçı gibi hayattayken ulaşamadığı şöhrete Orhan Veli de sonradan kavuştu.

B) Eserlerinde uzun cümleler kurmasına karşın sözcükleri yerli yerine oturtmuş.

C) Savaşları konu edinmeyi severdi, özellikle Kurtuluş Savaşı'na ayrıca özenirdi.

D) Kitap, iyi bir okura verilebilecek hediyeler içerisinde en özel anlamı olandır.

6.

Bir sözcüğün birden çok anlamda kullanılmasına çok anlamlılık denir. Çok anlamlılık, dilin zenginliğini gösteren unsurlardandır. Sözcüklerin temel anlamından başka mecaz, terim, deyim, argo gibi yeni anlamlar kazanması bu kapsamda değerlendirilir. Her sözcük çok anlamlılık özelliğine sahip olmayabilir. Örneğin; "dil" ve "soy" sözcükleri çok anlamlılık özelliğine sahiptir. Farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılabilir ancak "ırmak" sözcüğünün "akarsu, nehir" anlamı dışında başka bir anlamı bulunmadığı için çok anlamlılık özelliğinden söz edilemez.

Aşağıda "binmek" sözcüğünün anlamlarına uygun olacak şekilde yer aldığı cümleler verilmiştir.

I. Henüz parasını ödeyemediği otobüse binince yeni borçlar, firmayı kapatmak zorunda kaldı.

II. Tam da bu konuyla ilgili ne güzel bir söz vardır: İnsan kendi bindiği dalı keser mi hiç?

III. Günlerdir bacağındaki acının sonunda teşhisinin konduğunu söyledi, damar damara binmiş.

IV. En büyük hayalim; binip göz alabildiğine uzanan bozkırlarda yağız atlara, dörtnala koşmak.

Verilen cümlelerde "binmek" **sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Verilen haber başlığında altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yağışların büyük maddi hasara sebep olması

B) Hayatın günlük akışının önemli ölçüde aksaması

C) Bölgede yaşam koşullarının gittikçe zorlaşması

D) Bazı yerleşim yerlerinin yaşanmaz duruma gelmesi

8.

Farklı seslerden (harflerden) oluştukları hâlde tam olarak aynı anlamı karşılayan kelimelere eş anlamlı (anlamdaş) kelimeler denir. Örneğin "ayçiçeği, günçiçeği, günebakan, gündöndü, günâşık" sözcüklerinin tamamı aynı varlığı karşılamaktadır.

Bu bilgiden hareketle,

I. Bir ara ne olur ne olmaz deyip tüm cevaplarımı, boş bıraktıklarımı gözden geçirdim.

II. Kalıcı olan, iyi niyetli insanların yaşadığı sevgi dolu dünyasıdır önünde sonunda.

III. Arada sırada gündem takibi için bana gazete, kitap, mecmua göndermelerini istedim.

IV. Ben; sözü, her okuyuşumuzda mutlaka gülümseten bir şiirine getirdim.

numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde, altı çizili ifadeler birbirlerinin yerine kullanılabilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) I ve IV

9.

Bir sözcüğün benzetme ilgisi olmadan başka bir sözcük yerine kullanılmasına ad aktarması denir. Örneğin "Çok susamış, koca şişeyi bir dikişte yarıladı." cümlesinde "şişe" ifadesi ile "şişenin içindeki su" kastedilmiştir; "Gelip gelemeyeceğimi eve sormam lazım." cümlesinde "ev" ifadesi ile "aile üyeleri" kastedilmiştir; "Yangının yaklaştığı bazı bölgelerde panik arttı." cümlesinde "bazı bölgeler" ifadesi ile "bölgedeki insanlar" kastedilmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde ad aktarmasına örnek olabilecek bir kullanım bulunmamaktadır?

A) Küçük çocuk elindeki boyayı evin duvarına rastgele sürüyordu.

B) İhtişamlı tören gecesinde birçok ödül aynı masada yemek yedi.

C) Hırs düşkünü insanların koltuk kavgası yıllardır bir türlü bitmiyor.

D) Tokyo 2020 Olimpiyatları'nda en fazla madalyayı ABD kazandı.

10.

Doğada canlı ve cansız bütün varlıkları, doğrudan veya dolaylı yoldan bazı sesler çıkarmaktadır. Bu seslerin insanlar tarafından tabiat taklidi yoluyla adlandırılmasıyla oluşan sözcüklere yansıma sözcükler denir. Örneğin "fısıltı, gürültü, horultu, güm, pat, çat vb." sözcükleri yansıma sözcüklerdir. Bir sesin yansıma olup olmadığını anlayabilmek için o sesin doğada olup olmadığına bakmak gerekir.

Aşağıdaki tabloda örnek cümleler yer almaktadır.

	Cümleler
1	Tiyatrocular arasında hırgür eksik olmaz ama her şey sonunda tatlıya bağlanır, bilmez misin?
2	Bu kâğıtlara gözleri tuhaf bir ışıltı ile parlayarak baktığına dikkat etti.
3	Evin tatlı küçük kızı, mışıl mışıl uyusun diye kardeşinin beşiğini tıngır mıngır sallıyordu.
4	Hayattaki azmimi sonbaharda dalından kopmamak için direnen yaprakların kararlı kıpırtılarından alırım.
5	Genel olarak gürültülü bir sınıfta dersleri belki öğrenebiliriz ancak asla tam olarak anlayamayız.

Verilen cümlelerde yansıma sözcük bulunanların kutu numarası mavi renge, yansıma sözcük bulunmayanların kutu numarası ise turuncu renge boyanırsa sıralama aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

A)
1
2
3
4
5

B)
1
2
3
4
5

C)
1
2
3
4
5

D)
1
2
3
4
5

11.

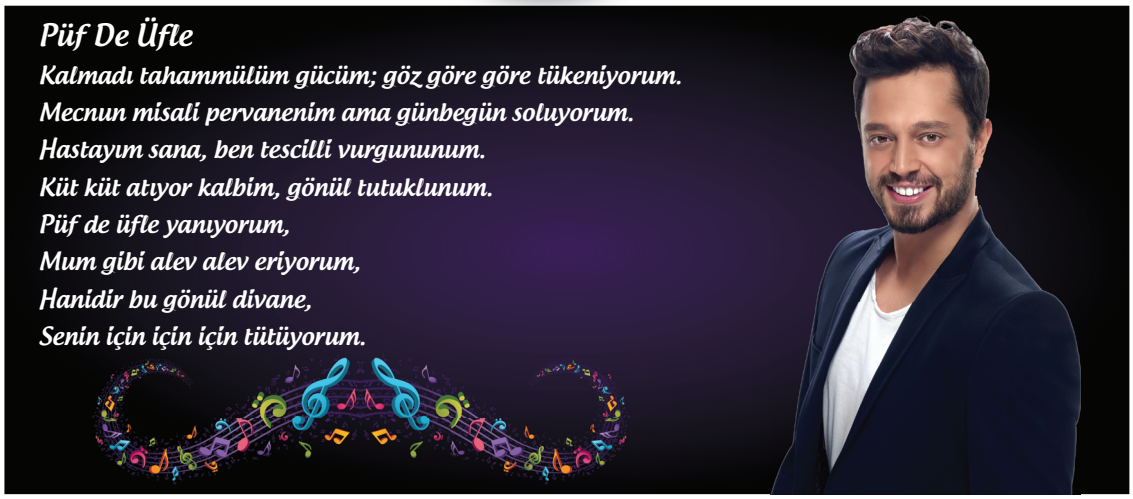

Verilen şarkıda kullanılan ikilemeler aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

A) Püf de üfle | Günbegün | Göre göre | Mum gibi

B) Senin için | Mum gibi | Püf de | Alev alev

C) Günbegün | Alev alev | İçin için | Küt küt

D) Göz göre göre | Küt küt | Alev alev | İçin için

12. Sare Öğretmen söz öbeklerinde anlam konusunu işleyip bitirdikten sonra öğrencilerinin konuyu kavrama durumlarını ölçmek istemektedir. Öğrencilerine kendi belirleyecekleri hem gerçek hem mecaz anlamlı bir söz öbeğini cümlede kullanmalarını istemiştir. Öğrencilerinin cevapları şu şekildedir:

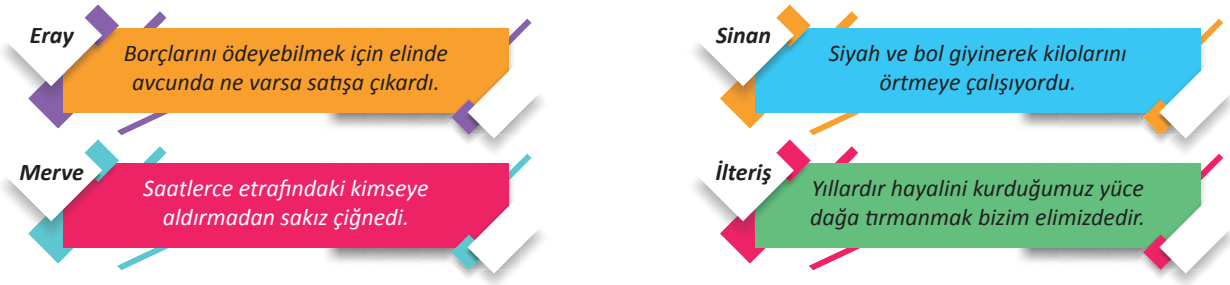

Sare Öğretmen cevapları incelediğinde hangi öğrencisinin doğru cevap verdiğini tespit etmiştir?

A) Merve B) İlteriş C) Sinan D) Eray

13.

Bir şeyin sayılabilir veya ölçülebilir özelliklere sahip olması niceliğiyle ilgilidir, sayılamayan veya ölçülemeyen özelliklere sahip olup başka özelliklerle ifade edilmesi ise niteliğiyle ilgilidir. Örneğin "İki kırmızı araba" söz grubunda "iki" sözcüğü arabaların sayısını belirttiği için nicel anlam özelliğine sahiptir, "kırmızı" sözcüğü ise arabaların diğer arabalardan ayrılan bir başka özelliğini belirttiği için ve "kırmızı" ifadesi sayılıp ölçülebilen bir ifade olmadığı için nitel anlam özelliğine sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili ifade hem nicel hem de nitel anlam özelliğine sahip olacak şekilde kullanılmamıştır?

A) — Balkona açılan odanın geniş camları vardı.
— Çocukları anlamak için biraz geniş düşünmelisiniz.

B) — Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.
— Sunumda tane tane ve ağır ağır konuşmalısın.

C) — Kışın soğuk havalarda burası iyice çekilmez olur.
— Herkese karşı mı soğuktur, bana mı öyle anlamadım.

D) — Sanırım bu bölgenin en yüksek binasında oturuyoruz.
— Hedeflerimiz yüksek olmalı ki uğruna çaba harcayalım.

14.

Duyu organlarımızdan herhangi biriyle algılayabildiğimiz sözcüklere somut anlamlı sözcükler, algılayamadığımız sözcüklere ise soyut anlamlı sözcükler denir. Örneğin Albert Einstein, "insan" olarak somuttur fakat sahip olduğu "akıl" soyuttur. Ancak sözcükleri somut veya soyut olarak kesin çizgilerle ayıramayız. Çünkü bazı sözcükler cümlede kullanımlarına göre farklı bir anlam özelliği kazanabilirler. Bir sözcüğün somut mu soyut mu olduğuna net olarak karar verebilmek için sözcüğün cümledeki anlamına dikkat edilmelidir.

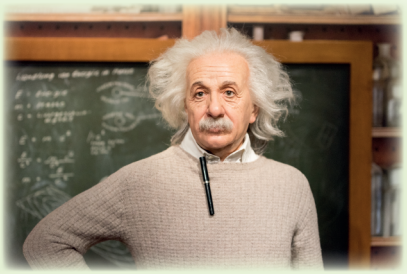

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerin hangisinde somut anlamlı bir sözcük soyut bir anlamı karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

A) Çiçekleri sulamak deyince, sanırım saksıların tamamını taşarcasına suyla doldurmak anlıyorsun.

B) Öğretmenimiz sınıfla bir veda konuşması yapar gibi konuşunca içimde kapkara bir boşluk oluştu.

C) Daha bir yıl önce yapılmış bir bina, nasıl olur da yaşadığı ilk depremde en önce yıkılanlardan olur?

D) Artık bu araba tamir edilemez, sen en iyisi eline para geçince ilk fırsatta yeni bir araba almaya bak.

15.

Söylenişleri aynı olmakla birlikte anlamları birbirinden farklı olan sözcükler eş sesli (sesteş) sözcükler olarak nitelendirilir. Bu sözcükler arasında ses (harf) benzerliğinin dışında hiçbir anlam ilgisi yoktur. Sesteşlik ilgisi iki isim arasında olabileceği gibi bir fiille bir isim arasında da olabilir.
Örneğin "çay" sözcüğü hem bir bitkidir hem de küçük akarsu anlamına gelir. İki isim arasında sesteşlik vardır. "Basket at!" ifadesindeki "at" sözcüğü bir eylemdir ve hayvan olan "at" ile aynı seslerle yazılmaktadır ancak aralarında bir anlam ilgisi olmadığı için sesteştir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde sesteşlik farklı türden sözcüklerle sağlanmıştır?

A) — O kadar nahif bir çocuktu ki yüzü, hakkı olanı isterken bile kızardı.
— Planlı çalışmadığım için bana hep kızardı ama artık onu anladım.

B) — Herkes erkenden konuları bitirirken senin elin armut mu topluyordu.
— Sadece bir kere sahip olduğunuz hayatı asla el ne der diye yaşamayın!

C) — Bana bunca şiiri yazdıran bir çift pamuk el ve bir çift göz, sürmeli.
— Sevenini sevmek nedir, bilmeyeni en uzak diyarlara sürmeli.

D) — Küçücük bir kara parçası için bile insanoğlu savaşın eşiğine gelmişti.
— Günün kömürden daha kara olduğu o acıyı unutmak ne mümkün!

16.

Karşıt durumları, eylemleri, özellikleri, olguları veya kavramları anlatan sözcüklere zıt anlamlı sözcüler denir. Örneğin "somut-soyut, iyi-kötü, şişman-zayıf vb." sözcükler zıt anlamlıdır.
Bazı sözcüklerin karşıtı, cümle içerisindeki kullanımlarına göre belirlenir.
Örneğin "Atlı orduya böyle ağır giderek yetişmek mümkün değil." cümlesindeki "ağır" sözcüğü "yavaş" anlamında kullanılmıştır. Bu yüzden sözcüğün zıt anlamlısı "hafif" değil, "hızlı"dır.

Verilenlerden hareketle, aşağıdakilerin hangisinde "Yaşamak seni sıkıyorsa böyle renksiz ve kuru, şimdiye kadar yapmakta olduklarının kat kat fazlasını yapmalısın!" **cümlesinde yer alan bir sözcüğün zıt anlamlısı vardır?**

A) Mezun olmadan önce sınıfça düzenlediğimiz gezi tüm ortaokul hayatımın en renkli günüydü.

B) Yağmura yakalanınca üstü başı mahvolmuştu fakat onların yaş olmasına aldırmadan derse girdi.

C) Yaz dönemi zaten aşırı sıcak olan bölgelerimizde nemli hava kitleleri de etkisini artırmaya başladı.

D) Çocuklarına her zaman taze meyve ve sebzeler yedirebilmek için market market dolaşırdı.

17.

Verilen cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

18.

Türkçede anlamları değişmeden hem isim hem de fiil olarak kullanılabilen kökler vardır. Bu köklere ortak kök (ikili kök) denir. Yazılışları aynı olduğu için sesteş sözcüklerle ortak kökleri karıştırmamak gerekir. Çünkü sesteş sözcükler arasında anlam ilgisi yoktur, farklı temel anlamlar ifade edilir. Ortak köklerde ise sözcüğün hem isim hem fiil olarak kullanılabilmesinden kaynaklı, aynı anlam söz konusudur. Örneğin "barış, kuru, savaş, güven, yarış, boya, güreş vb." sözcükler ortak kök olarak değerlendirilir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıda örnek cümleler verilmiştir.

I. Artık eskidiğimiz için evde de bizim için pek telaş etmezler.

II. Yanağının kenarındaki ben onu daha da güzelleştirmiş.

III. Mutfaktaki musluk iyiden iyiye damlatmaya başladı.

IV. Bir an önce doktora gitme sebebim soluk alamayışımdı.

V. Sıkı spor haftasından sonra dizindeki ağrılar çok arttı.

Verilen cümlelerin hangilerinde ikili kök kullanılmamıştır?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve IV D) I ve V

TEST - 2

SÖZCÜKTE ANLAM

Süper

1. Sözcüklerin taşıdıkları ilk ve genel anlama gerçek anlam denir. “Annemin bütün söyledikleri doğru çıktı.” cümlesinde “doğru” sözcüğü gerçek, yalan olmayan anlamında kullanıldığından gerçek anlamıyla kullanılmıştır. Sözcüklerin ilk anlamından uzaklaşarak kazandıkları yeni anlama ise mecaz anlam denir. “Doğru insanlar her zaman kazanır.” cümlesinde “doğru” sözcüğü ahlaklı, dürüst insan anlamında kullanıldığı için mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

Buna göre,

1. Acı sözler hakikat ise tatlı sözlerden daha tatlıdır.
2. En tesirli konuşma en kısa olanıdır.
3. Dilin ağır, gözün çabuk işlesin.
4. Doğa; gençlere kuvvet, yaşlılara hikmet verir.

cümleleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) 1. cümlede “acı” ve “tatlı” sözcükleri mecaz anlamda kullanılmıştır.

B) 2. cümlede “kısa” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.

C) 3. cümlede “ağır” ve “çabuk” sözcükleri mecaz anlamda kullanılmıştır.

D) 4. cümlede “kuvvet” ve “hikmet” sözcükleri gerçek anlamda kullanılmıştır.

2. I. Çikolata içimizi ısıtır; enerji verir, ağzımızı tatlandırır.

II. Yıllarca migrenin kafa içindeki damarların daralıp şişmesi nedeniyle oluştuğu düşünüldü.

III. Yöneticinin ikinci uyarısı ile biraz bozulan adam işten ayrıldı.

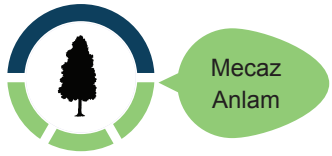

Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerinin sırasıyla sembollerle doğru gösterilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

3. I. Köpek balığı kıkırdağı hastalıkla savaşmak için bağışıklık sistemini canlandıran belirli proteinler içerir. (Gerçek Anlam)

II. Afrika'da yaşayan akciğer balıklarının dört türü tatlı su bataklıklarında yaşar ve aylarca su yüzünde kalabilir. (Gerçek Anlam)

III. Başkalarının aklından geçenleri okumak herkeste bulunması gereken doğal bir yetenek olarak ele alınır. (Mecaz Anlam)

IV. Sis, sakin havanın gece esnasında soğuması ve sıcak bir zemin üzerinden geçmesiyle oluşur. (Gerçek Anlam)

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisi yanlarında verilen anlamına uygun kullanılmamıştır?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

İsem Yayıncılık

4. *Herhangi bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konu ile ilgili belli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim denir.*

Verilen bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamda kullanılmış bir sözcük yoktur?

A) Koyu tenli bir insanın açık tenli bir insana göre morötesi ışınlardan bin kat daha az etkilendiğini söyleyebiliriz.

B) Gözyaşı gözümüzü koruyan yapılardan biridir ve bakterilere karşı koruyucu maddeler içerir.

C) Yıldızların ve parlak gök adaların varlığına karşın uzayın siyah olmasının nedeni çok geniş olması ve giderek artan bir hızla da genişlemesidir.

D) Don Kişot' un asıl dramı fiilen içinde yaşadığı gerçekle, kafasında yaşattığı gerçek arasındaki farkı görememesindendir.

5.

CÜMLELER	ANLAMLAR
1 Bazen uzun zamandır yardım ettiği çocuklara yeni ve güzel kıyafetler buluyordu.	Arayarak veya aramadan bir şeyle, bir kimse ile karşılaşmak.
2 Dikiş makinesini bulan Elias HOWE rüyasından esinlenerek iğneyi tasarlamıştır.	Varlığı bilinmeyen bir şeyi ortaya çıkarmak, keşfetmek.
3 Arşimet suyun kaldırma kuvvetini bulduğunda herkesten farklı düşünmüştü.	İlk kez yeni bir şey yaratmak, icat etmek.
4 Araştırmam için gerekli olan bilgileri kütüphaneden aldığım kitaptan buldum.	İstenilen şeye kavuşmak, nail olmak.

"Bulmak" sözcüğünün kullanıldığı cümlelerdeki anlamları doğru ise yeşil, yanlış ise kırmızı renk ile işaretlenecektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A)
B)
C)
D)

6. Aşağıda birbirleriyle anlam ilişkisi olan bazı sözcükleri verilmiştir.

Grup	I. Sözcük	II. Sözcük	III. Sözcük
🙂	galibiyet	yengi	yenilgi
😁	sağlık	afiyet	maraz
😉	yaramaz	uslu	haşarı
😍	fikir	düşünce	kanaat

- I. ve II. numaralı sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
- I. ve III. numaralı sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Buna göre özellikleri istenen grup hangi seçenekte verilmiştir?

A) 🙂 B) 😁 C) 😉 D) 😍

7.

Aralarında ilgi bulunduğu hâlde anlamca birbiriyle çelişen, birbirinin karşıtı olan kelimelere "zıt anlamlı" sözcük denir. Bir sözcüğün zıt anlamlısı cümledeki anlamına göre değişiklik gösterir. Yumuşak sözcüğünün zıt anlamlısı "sert" sözcüğüdür. Fakat "Yumuşak bir ses tonu vardı." cümlesinde yumuşak sözcüğü hoş, güzel anlamına geldiği için zıttı "sert" sözcüğü değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Kaç yıl oldu saymadım köyden göçeli
Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli
Hiç haber göndermedin o günden beri
Yoksa bana küstün mü unuttun mu beni

B) Sen yaz geceleri
Yıldızlar içinden ara sıra
Bize göz kırparsın
Sen soğuk günlerde
Kalbimi ısıtan en sıcak anımsın

C) Bir gün olur devran döner
Vade gelir yollar biter
Zengin fakir buradan geçer
Kara toprak ver yârimi

D) Kimi alır kimi satar
Hepsi de yan yana yatar
Barış derdine dert katar
Kara toprak ver yârimi

8.

Bazı sözcükler kavramları veya varlıkları toplu olarak içine alır yani kapsar, bu sözcüklere genel anlamlı; bazıları ise tek bir varlığın veya kavramın içinde yer alır bunlara da özel anlamlı sözcükler denir.

I. İstanbul'un fethi ile Orta Çağ kapanıp Yeni Çağ açılmıştır.

II. Teknoloji çağında yetişen çocuklar bireysel davranmayı tercih ediyorlar.

III. Çocuklarda 2- 6 yaş arası oyun çağı olarak adlandırılır.

IV. Dinozorlar çağında yaşamış en güçlü dinozorun Spinosaurus olduğu düşünülüyor.

Yukarıda verilen cümlelerin hangisinde "çağ" **sözcüğü diğerlerinden daha özel bir anlamda kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV

9.

Bir cümlede sayılabilen, ölçülebilen özellik bildiren kelimeler nicel anlamlı; sayılamayan, ölçülemeyen özellik bildiren kelimeler nitel anlamlı kelimelerdir.

Aşağıda "çok" sözcüğünün kullanıldığı bazı cümleler verilmiştir. "Çok" sözcüğünün nicel anlamda kullanıldığı cümlelerin sağ, nitel anlamda kullanıldığı cümlelerin sol tarafındaki harfleri şifre kutusuna yazalım.

	CÜMLELER	
T	Ülkemizde pek çok konu ile ilgili istatistik tutulur ve istatiksel hesaplamalar yapılır.	S
E	Periyodik tablo çok sayıda elementin anahtar bilgilerinin verildiği önemli bir kılavuzdur.	A
K	Çok rahat bir insandır dünya yansa umurunda olmaz.	S
İ	Yeryüzünde en çok Kuzey Amerika'da hortum görülür.	I
N	Alaska semalarından gözlemlenebilen kuzey ışıkları çok güzel bir görsel şölendir.	M

ŞİFRE: | | | | | |

Buna göre oluşan şifre nedir?

A) SAKIN B) SESİM C) TAKIM D) TEKİN

10. (1) Atatürk, 1921 yılında başkumandanlığa seçildikten kısa bir süre sonra attan düşerek üç kaburgasını kırmıştır. (2) Yunan ordusunun tam da kalabalık bir orduyla saldırıya geçtiği bu sırada kısa bir sürede iyileşerek cepheye gitmesi, ordunun başına geçmesi gerekmektedir. (3) Köşkte birkaç günlük istirahatten sonra cepheye gitmek üzere ayrılırken Fikriye Hanım, Atatürk'ün çok acı çektiğini görerek biraz daha dinlenmesini ister. (4) Atatürk anlamlı bir gülümsemeyle; "Harptir bu bre kızım! Olur mu hiç? Canımı kurtarayım derken vatanını kaybedersin!" diyerek köşkten ayrılır.

Yukarıdaki metinde kaç numaralı cümlelerdeki altı çizili sözcükler nitel anlamlıdır?

A) 1- 2 B) 2- 3
C) 2- 4 D) 3- 4

11. *Anlatıma güç kazandırmak amacıyla çeşitli sözcüklerin art arda kullanılmasıyla oluşan sözcük öbeklerine "ikileme" denir. İkilemelerin oluşum şekilleri farklılık gösterir. Örnek: şaka maka, ıvır zıvır, ağır ağır...*

I. Doğru, dürüst ve iyi insanlar asla kaybetmezler, onlar kaybedilir.

II. Pandemide evden çıkamayan yaşlı adamın saçı sakalı birbirine karışmıştı.

III. Telefonda aldığı haberden sonra beti benzi attı, olduğu yere yığıldı.

IV. Doktorun hanımı da misafirlerine evin köşesini bucağını göstermeye başladı.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV

12. Bir sözcükle anlatılabilecek kavramların, birden fazla sözcükle anlatılmasına "dolaylama" denir. Örnek: Atatürk (Ulu Önder).

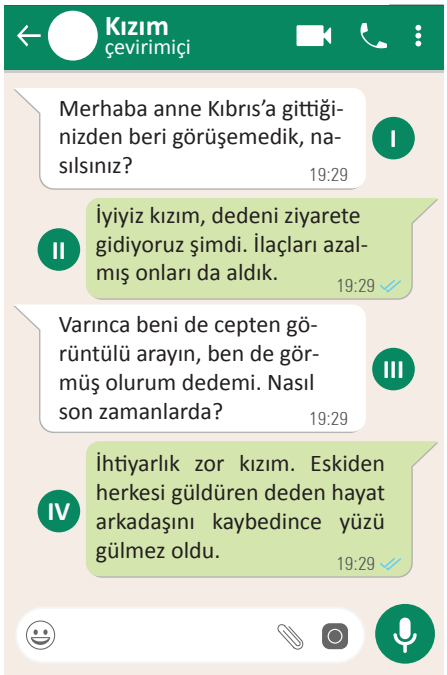

Bu yazışmada numaralanmış bölümlerin hangisinde dolaylama yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV

İsem Yayıncılık

13.

Ad aktarması (mecaz-ı mürsel); anlatılmak istenilen herhangi bir nesne ya da varlığı, doğrudan söylemeyip yerine bir parçası ya da özelliği söylenilerek anlatılmasıyla yapılır.

I. Dilerim Tanrı'dan ki, sana açık kucaklar,

II. Bir daha kapanmadan kara toprakla dolsun.

III. Kan tükürsün adını candan anan dudaklar,

IV. Sana benim gözümle bakan gözler kör olsun.

Yukarıdaki dizelerden hangisinde ad aktarmasının örneği yoktur?

A) I B) II C) III D) IV

14.

Veysel; sazın ve tellerin içinde dünyanın başka bir boyutunu görürken, zaman da hızla geçmiş ve askerlik çağı gelmiştir. Ağabeyi askere gitmiş, yaşıtları da bir bir askere gitmiştir. Ancak iki gözü de görmediği için onu askere çağırmazlar. Çevrede sürekli dolaşan asker haberleri Veysel'i üzer, asker olamadığı için kendini bir *mahrumiyet duygusu içerisinde* iyice içine kapatır. O günleri daha sonra kendisi şöyle anlatır. "Eve girerim yüzüm asık; anam babam hâlimi bilmez. Ben onlara derdimi açamam. Onlar benim kafa tuttuğumu zannederler, bense derdimi dökmekten çekinirim, öyle ki sazdan bile soğur gibi oldum.

Yukarıdaki altı çizili söz öbeğinin anlamını karşılayabilecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mahcup bir şekilde B) Yoksulluk içinde

C) Asabi bir şekilde D) Yoksunlukla

15. **Aşağıdaki metinlerin hangisinde** "içindekileri olduğu gibi, değiştirmeden aktarabilmek" **anlamına gelen bir söz öbeği kullanılmıştır?**

A) Tuttuğu günlüklerle zihninin en kuytu odalarını okurlarına açan edebiyatçılar vardır. Stefan Zweig' dan Virginia Woof'a Ahmet Hamdi Tanpınar'dan Tomris Uyar'a birçok edebiyatçının tuttuğu şahsi defterler bugün en az yazdıkları eserler kadar önemli görülüyor.

B) "… Bu defteri bugün satın aldım. Artık Sevin olmadığına göre ve başka kimseyle konuşmak istemediğime göre, bu defter kaydetsin beni; dert ortağım olsun. 'Kimseye söyleyemeden, içimde kaldı, kayboldu.' dediğim düşüncelerin, duyguların aynası olsun. Kimse dinlemiyorsa beni -ya da istediğim gibi dinlemiyorsa- günlük tutmaktan başka çare kalmıyor.

C) "Hiçbir şeyi bitiremiyorum… Gece yarısı öksürükle uyandım ve ilk defa gelecek seneye çıkamam korkusu aklıma geldi. Ciddiyetle geldi. Hiçbir şeyi bitirmeden göçüp gitmek istemiyorum. O kadar eser ve kullanacağım o kadar çok kelime varken…"

D) İlk kadın şairimiz Nigâr Hanım, kadınların duygularından açıkça bahsedemediği hatta bir bakıma erkek duygularını taklit ederek yazdığı, yazabildiği yıllarda bir kadın olarak kimliğini sahiplenmiş, duygularını açıkça ve samimi bir dille kâğıda dökebilmişti.

İsem Yayıncılık

16.

I.

Yeni Okuluna Hoşgeldin

Üniversitemizin kampüslerinde bulunan ATM'lerden para çekebilirsiniz. İstediğiniz zaman da kafelerimizde dinlenebilirsiniz. Ayrıca şehir içi ücretsiz servislerimiz sayesinde ulaşımda hiç zorlanmayacaksınız.

Doğru Okul Doğru Gelecek.

II.

Uzmanlarımız tarafından hazırlanan içeriklerimiz sayesinde her yaş grubuna özel öğrenme imkânı sağlıyoruz. Özellikle küçük yaş grupları için İngilizce ve Almanca derslerimize katılım bir hayli fazla. Yabancı dil için doğru adres biziz.

YABANCI DİL KURSU

III.

OKULUMUZ

İnternet sitemiz okulumuzun logosu ile açılıyor. Okulumuz hakkında detaya ve fotoğraflara ulaşabileceğiniz sitemiz tamamen kullanıcı dostu olarak dizayn edilmiştir. Üst kısımdaki sekmelerden misyon ve vizyonumuzu da okuyabilirsiniz.

IV.

Her yıl düzenlenen yakar top festivalinde bu yıl eğlenmeye sizi de bekliyoruz. Her yıl full katılım olduğu için siz de acele edin. Katılmak için tek yapmanız gereken aşağıdaki linkteki bilgileri doldurmak.

www.yakartop.com.tr

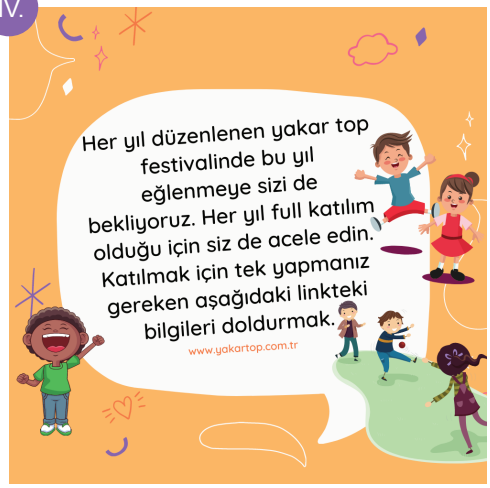

Yukarıdaki bildirilerin hangisinde diğerlerinden daha fazla sayıda yabancı kökenli sözcük vardır?

A) I B) II C) III D) IV

17.

Tek başına somut olan bir sözcük, cümle içinde soyut anlamda kullanılabilir ya da tam tersi soyut olan bir sözcük cümle içinde somut anlamda kullanılabilir.

Aşağıdakilerden hangisinde soyut olan bir sözcük somut anlama gelecek şekilde kullanılmamıştır?

A) Bugün ben bir güzel gördüm.
Bakar cennet sarayından.
Kamaştı gözümün nuru,
Onun hüsnü cemalinden.

B) Sana gitme demeyeceğim,
Üşüyorsun, ceketimi al.
Günün en güzel saatleri bunlar,
Yanımda kal.

C) Yanılmıyorsam saygılarla yalnızdım.
Saygılar duymasaydım, yanılmazdım.
Yaslanacak anılarım olsaydı,
Söyleye söyleye, böyle saklamazdım.

D) Garip bir kuştu gönlüm,
Elimden uçtu gönlüm.
Saçının tellerine,
Kapıldı, düştü gönlüm.

18.

İnsan dışındaki varlıklara ait seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere yansıma sözcükler denir. Örnek: miyav, tıkırtı, horultu…

I. Ormanın derinliklerinden gelen baykuşun ötüşü bir anda tüm dikkatini o yöne çekmişti.
II. Herkesin sustuğu anda güçlü ve hırslı bir at kişnemesi ovanın dört bir yönüne dağıldı.
III. Yanında oturan arkadaşının kulağına bir şeyler fısıldayıp yavaşça yerinden kalktı.
IV. Bu renksiz yerde sıkıntıdan patlamak üzereydi ama kardeşini orada yalnız bırakamazdı.
V. Yaz sıcağında açmak zorunda olduğumuz pencereden gelen araba vızıltıları bütün gece kesilmedi.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yansıma sözcük kullanılmıştır?

A) I ve III
B) III ve V
C) I ve V
D) II ve IV

1. Yaşamalısın

Atatürk'ün en büyük zevki toplantılarda rastladığı herhangi birine ani sorular sormak ve alacağı cevaba göre o şahsın bilgisini ölçmekti.

Bir cumhuriyet balosunda yaverlerden Nihat Bey'e şu soruyu sordu:

"Ben ölürsem, ne yaparsın?

"Ben de ölürüm Paşam!"

Atatürk aldığı cevaptan memnun kalmıştı. Sert bir ifadeyle şunları söyledi:

"Eğer beni hakikaten seviyorsan ölmemen lazım. Yaşamalısın ve benim telkin ettiğim ideallerin benden sonra da gerçekleşmesine, yaşamasına çalışmalısın. Gerçek sevgi budur."

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini doğru olarak gösteren grafik hangi seçenekte verilmiştir?

A)
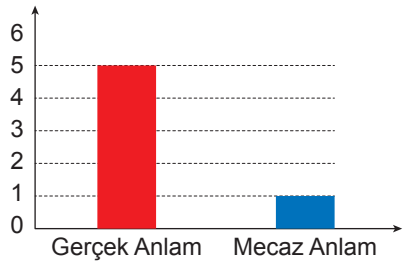

B)
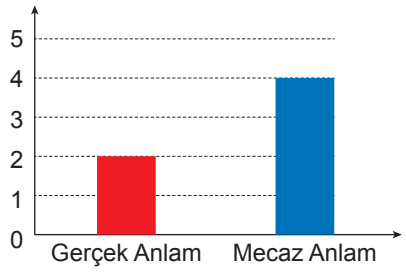

C)
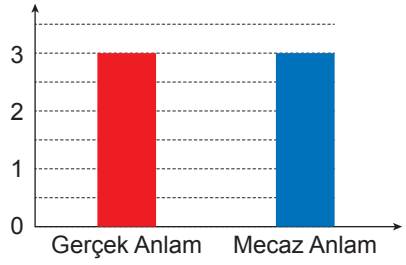

D)
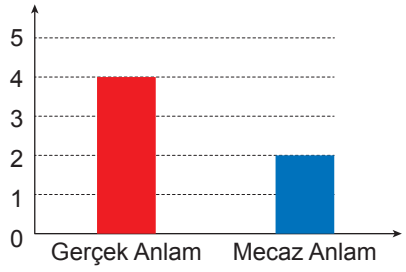

2. I. Bir simit almak için cüzdanındaki son parayı da bozdurdu.

II. Dolapta günlerdir bekleyen yemeği yiyince midesi bozuldu.

III. Son dönemde dolar yükselince elindeki dolarları bozdurup iyi bir kâr elde etti.

IV. Ev alabilmek için uzun zamandır biriktirdiği tüm altınları bozdurdu.

V. Yurt dışından gelen turistler döviz bürosundan bozdurdukları paralar ile ülkemizi geziyorlar.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde "bozmak" **sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?**

A) I ve III B) I ve V C) III ve V D) III ve IV

3.

I. Her denizci gibi onun da yol yol kırışmış yüzüne bir yaş biçmek zordu.

II. Gizli bir musikinin vezniyle dalgalanan ipekli maddeler gibi cazip, yumuşak ve tatlı idi.

III. Tekel Bakanı gibi dişli, partinin ön sıralarında yeri olan bir bakanın kendi söyleyeceklerini önemsemeyeceğini bilirler.

IV. Kıssadan hisse çıkartacak olursak eğer dünya malı dünyada kalır.

V. Bazı nadir inciler, elmaslar vardır ki onların biri yalnız saltanat tacı olabilir.

VI. Bu eski sesler içinde geçmiş zamanlar uyuyor, uyanıyor, geriniyor, yaşıyor gibidir.

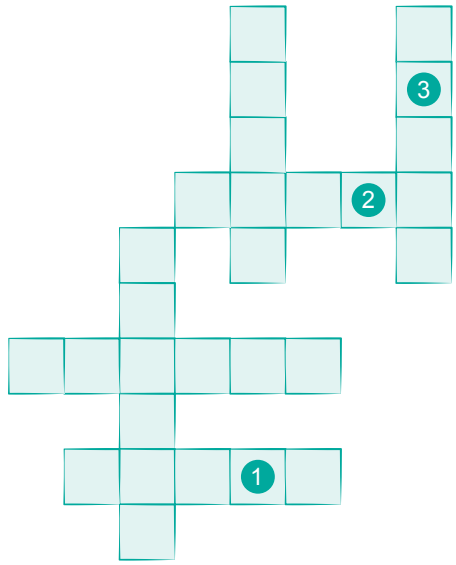

Kağan yukarıdaki cümlelerde altı çizili olan sözcükleri gerçek anlamlı olanları yukarıdan aşağıya, mecaz anlamlı olanları ise soldan sağa doğru bulmacaya yerleştirecektir.

Buna göre numaralandırılmış harfler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) S L A

B) L S A

C) İ İ İ

D) S L İ

4.

Yukarıdaki kişilerin hangisi cümlesinde diğerlerinden daha fazla yemek bilimi (gastronomi) terimi kullanmıştır?

A) Acun ILICALI

B) Danilo ZANNA

C) Somer SİVRİOĞLU

D) Mehmet YALÇINKAYA